

venda d'heretats com a partió de la torre de Vallseguer (situada entre Torrefarrera i el nostre poble). En tots tres casos, separats per més de seixanta anys, apareix el topònim Alpicat. La manca d'altres referències en documents oficials (Ordino Eclesiàstic Llerdense o Consuetudinas Llerdensis) ens fa pensar que Alpicat va passar de ser una almúnia a una torre donada a un cavaller del qual encara desconeixem el seu nom. És un període obscur de la nostra història per la manca de documents, cosa que fa difícil resseguir el desenvolupament del

poble.

A les acaballes del segle XIII es va produir un fet decisiu en la història d'Alpicat, la Paeria se'n fa càrrec (ja fos per compra o per donació) de la nostra població. Tal com recullen les Costums de Lleida, la Paeria tenia el dret de repoblar el seu territori i Alpicat estava dins del terme de Lleida; així es va crear una vila nova a Alpicat, amb un procés d'encastellament similar al de Vilanova de Segrià, pel qual varies torres disperses eren concentrades en un emplaçament més defensiu i, alhora, més controlable.

A principis del segle XIV (1303) es produeix el nomenament del batlle del nostre poble per part del rei Jaume II, però ja com a Vilanova d'Alpicat, i com a poble de contribució de Lleida. Aquesta vinculació romandrà més de quatre segles i serà motiu d'atenció del proper article.

Fabià Corretgé Blasi

El microxip dels gossos

Tot i que fa més de deu anys que els veterinaris identifiquem els gossos amb microxip aquest encara és força desconegut pel gran públic.

L'obligatorietat legal de tots els municipis de la CEE de tenir un cens caní operatiu fa que el "xipatge" sigui l'única manera d'aconseguir-ho. Aquest és un procediment indolor, de per vida, d'impossible manipulació o alteració, no requereix sedació prèvia de l'animal i és molt barat.

La necessitat de la implantació del xip no és només de tipus legal. Un cens ens permetrà tenir controlada sanitàriament la població canina - a efectes de possibles epidèmies, malalties de transmissió a l'home, etc. -.

També cal pensar que les companyies asseguradores sovint no responen dels danys causats per un gos que està assegurat però no degudament identificat. Això últim és interessant sobretot pels propietaris dels gossos de les races mal nomenades "perilloses" als que recentment s'obliga a contractar una assegurança de responsabilitat civil pel seu gos.

Per acabar, com a propietaris responsables del nostre gos desitjaríem que aquest torni a

casa quan es per, cosa que resulta infinitament més fàcil si l'animal està "xipat" i la persona

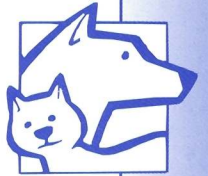
L'única manera per demostrar amb total seguretat que un gos és

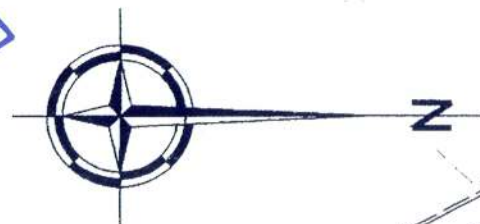

que el troba el porta a "llegir" el xip. Puc donar fe personalment de recuperacions a la nostra clínica de gossos perduts en altres comarques o províncies.

de la nostra propietat és el microxip d'identificació.

Alexandre Corbella
Veterinari col·legiat 626

LA CERDERA

BUENOS AIRES

Urbanització Buenos Aires

- Avinguda d'Alpicat
- Carrer Àngel Guimerà
- Carrer Calderón de la Barca
- Carrer Cervantes Saavedra
- Carrer Gustavo Adolfo Bècquer
- Carrer Jacint Verdaguer
- Carrer Joan Varela
- Carrer Ortega i Gasset
- Carrer Sant Francesc

LA MIRANDA

Urbanització La Cerdera

- Carrer Aneto
- Carrer Cadí
- Carrer Montsec
- Carrer Pirineus

Urbanització La Miranda

- Carrer Els Àlbers
- Carrer Les Margarides
- Carrer Les Roses
- Carrer Els Pins

ZONA VERDE

Els padrins tenen la paraula

Dialectes i "globalització"

Els dialectes o varietats geogràfiques són la manera que els parlants tenim de materialitzar, en funció d'on haguem nascut i d'on ens haguem criat, aquesta abstracció que anomenem llengua i que utilitzem els humans per comunicar-nos. A tots ens resulta fàcil distingir un parlant d'Eivissa d'un altre de Castelló, o d'un de Vic. Fins i tot, si sou dels qui us agrada filar una mica més prim, percebreu les diferències que hi ha entre algú

nada lleidatà, que abasta tot un gran cercle a l'entorn de la capital del Segrià (aproximadament de Fraga a Cervera i de Maials a Ponts). Doncs bé, en aquesta secció intentaré presentar, a cavall entre el rigor científic i la difusió popular, algunes particularitats d'aquesta nostra manera de manifestar-nos oralment.

Tanmateix, en els temps que corren (no llegiu cap matís de plany en l'ús d'aquesta expressió), el que predomina és l'anomenada "globalització", aquest concepte difús, procedent del

procés educador i normalitzador que ha suposat per al català un progrés indiscutible. Caldria donar al dialecte el valor que li pertoca: sobrevalorar-lo intentant, per exemple, recuperar l'ús de totes les paraules condemnades a l'extinció, suposaria caure en un folklorisme estèril i ridícul; menysprear-lo, en canvi, oblidant deliberadament l'existència d'aquelles paraules, renunciant a la possible revifada d'algunes d'elles, seria com exercir l'autoodi cap a allò que ens és propi. Per això, a les portes del nou mil·lenni i desafiant les consignes "globalitzadores" que ens arriben de totes bandes, però amb l'ànim testimonial de l'ecologista o l'antropòleg que pretén observar i deixar constància d'allò que ha existit (o que sobreviu amb més o menys fortuna) en la seva comunitat, en aquesta secció m'ocuparé dels mots, expressions i altres trets que caracteritzen la nostra comunitat i que he recollit, de vegades en forma d'estudi i d'altres a través de la simple observació, entre els parlants alpicatins.

Una civilització sense televisió

Com a primer tast, a tall de síntesi, de la dialectologia alpicatina que properament, en aquesta secció, aniré desgranant de forma fragmentada i sense un patró massa rígid, aquest cop m'agradaria recordar quina és la font principal que m'ha fornit del material que presentaré. Aquesta font, com es pot suposar, no és altra que la gent gran, els padrins i padrines que, amb una memòria prodigiosa, conserven encara intacta la genuïnitat de la nostra parla.

D'una banda, els més vells mantenen el que Joan Veny¹ anomena arcaïsmes de civilització, paraules convertides en peces de museu, en relíquies

d'Esterra d'Àneu i algú d'Almenar. Tots, però, indiscutiblement parlem una mateixa llengua, el català, que de fet és una de les llengües més poc fragmentades dialectalment del món (penseu només, per exemple, en les abismals diferències que hi ha entre el castellà de Toledo i el de qualsevol indret de Llatinoamèrica on parlin aquesta llengua).

A Alpicat es parla el dialecte nord-occidental del català, i, dins d'aquest, la variant anome-

món econòmic, que margina tot allò que resulta minoritari o diferent, sota perill de caure en actituds passades de moda, ridículament arcaïques i políticament incorrectes. Una de les conseqüències d'aquesta tendència és la desaparició d'alguns trets lingüístics (els que no surten a la televisió ni s'ensenyen a les escoles) dels dialectes minoritaris. No es tracta ara, però, de fer victimisme; de fet, aquestes desaparicions són, en bona mesura, el resultat natural d'un

